

Dosarul nr. 2ra-302/22
2-19126995-01-2ra-04032022

Prima instanță - (Judecătoria Ungheni, sediul central) jud: R. Costru
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Vasile Stăvilă în numele și interesele Tatianei Prisăcaru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Aliona Mardari și Mihail Mardari împotriva Tatianei Prisăcaru cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 9 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 1 august 2019, Aliona Mardari și Mihail Mardari au depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianei Prisăcaru, prin care au solicitat încasarea sumei de 239 576,87 lei cu titlu de prejudiciu material și compensarea cheltuielilor de judecată, formate din taxa pentru expertiza tehnică în sumă de 6 300 lei, taxa de stat la depunerea acțiunii în instanța de judecată în sumă de 2 005 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 000 lei.

În motivarea acțiunii, s-a indicat că Aliona Mardari deține în proprietate apartamentul nr.xxxxx, nr. cadastral xxxxx, amplasat la parterul blocului locativ situat în or. xxxxx, str. xxxxx, dar administrează și posedă acest apartament în comun cu fostul soț Mihail Mardari.

Toate lucrările de reparație și reconstrucție în imobilul respectiv au fost suportate din bani comuni.

În decembrie 2007, reclamantii au primit autorizație pentru construcția unei anexe la apartamentul nr.xxxxx. În temeiul procesului-verbal de recepție finală nr.01 din 4 octombrie 2017, anexa a fost înregistrată în registrul bunurilor imobile.

Pârâta Tatiana Prisăcaru este proprietara apartamentului nr.xxxxx situat deasupra apartamentului reclamantilor, înregistrat cu numărul cadastral xxxxx, str. xxxxx.

În temeiul cererii depuse la data de 8 iunie 2018 în adresa Primăriei Nisporeni, Prisăcaru Tatiana a primit autorizație de construcție a unei anexe la apartamentul său, peste anexa reclamanților. Lucrările de construcție au început la scurt timp după primirea autorizației și continuă până în prezent.

Reclamanții au menționat că în toamna anului 2018, în urma ploilor, au început a se confrunța cu probleme grave de inundație. Apa se scurgea prin tavan și pe pereți, fapt ce a cauzat o serie de daune.

Inundațiile au avut loc din cauza abaterilor la lucrările de construcție la anexa vecinei de deasupra, motiv pentru care au anunțat imediat pârâta, care a văzut pagubele produse și a promis că va găsi soluții, dar ulterior a plecat peste hotare și nu a răspuns la nici un apel al reclamanților.

La 7 noiembrie 2018 Mihail Mardari a depus plângere la Inspectoratul de Poliție Nisporeni, care a fost expediată conform competenței Comisiei administrative din cadrul Primăriei Nisporeni.

La 7 decembrie 2018, comisia administrativă formată din Ulinici Tudor, Robu Grigore și Lefter Grigore au examinat la fața locului starea apartamentului nr.3 din str. Alexandru cel Bun, nr.11 privind daunele cauzate de vecina Tatiana Prisăcaru, iar în rezultatul examinării vizuale a pereților tavanului și podelelor apartamentului, s-a constatat că tavanul este umed, distrus și necesită a fi schimbat, pereții sunt umezi, iar tencuiala deteriorată, pardoseala podelei din laminat este umflată, pardoseala podelei din gresie și faianță pe alocuri este fisurată, posibil că urmare a suprasarcinii la care se expune fundația construcției în rezultatul executării lucrărilor de reconstrucție a apartamentului situat cu un nivel mai sus.

Totodată, a fost examinat mersul lucrărilor la anexa apartamentului pârâtei al pârâtei și s-a constatat că s-a intervenit cu demolări a cadrelor din beton armat din structura de rezistență a clădirii blocului existent, acoperișul apartamentului suprapus nu este terminat și nu există sistemul de scurgere a apelor de pe acoperiș, tencuiala pereților exteriori s-a executat cu denivelări, prin urmare permite pătrunderea apei după stratul termoizolant al pereților apartamentului reclamanților.

Reclamanții au apelat și la un expert judiciar în domeniul construcțiilor solicitând stabilirea stării tehnice a apartamentului, defectelor depistate și dacă acestea au legătură cauzală cu construcția/reconstrucția anexei supraetajate a apartamentului pârâtei, costului lucrărilor de remediere (reparație consolidare) a bunului imobil.

Potrivit raportului de expertiză extrajudiciară nr.042 din 28 decembrie 2018, la fila 6 din raportul de expertiză sunt prezentate toate defectele tehnice depistate la apartamentul reclamanților, ce este descris ca fiind într-o stare tehnică nesatisfăcătoare și avariata, iar reparația acestuia ar constitui suma de 239 576,87 lei.

Prin hotărârea din 27 iulie 2020 a Judecătoriei Ungheni, sediul central, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la Tatiana Prisăcaru în beneficiul lui Aliona Mardari și Mihail Mardari, cu titlu de prejudiciu material suma de 239 576,87 lei, cu titlu de cheltuieli pentru expertiza tehnică suma de 6 300 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suma de 4 000 lei, cheltuieli de transport în sumă de 900 lei,

cheltuieli de citare publică în sumă de 450 lei și cu titlu de taxă de stat suma de 7 203 lei, iar total suma de 258 429,87 lei.

La 6 octombrie 2020, Tatiana Prisăcaru a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Prin decizia din 9 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Tatiana Prisăcaru.

S-a casat parțial hotărârea din 27 iulie 2020 a Judecătoriei Ungheni, sediul central, în partea admiterii pretențiilor înaintate de coreclamantul Mihail Mardari față de Tatiana Prisăcaru și în această parte s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de coreclamantul Mihail Mardari împotriva Tatiane Prisăcaru cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins.

În rest, hotărârea din 27 iulie 2020 a Judecătoriei Ungheni, sediul central s-a menținut fără modificări.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că acțiunea este întemeiată, în condițiile în care la caz a fost făcută dovada cauzării prejudiciului, fiind întrunite cumulativ condițiile legale pentru angajarea răspunderii delictuale.

Astfel, a reținut că în cauză au fost identificate elementele delictului în partea încasării sumelor pretinse cu titlu de prejudiciu material de la pârâtă, or din apartamentul acesteia s-a produs scurgerea care a generat acest prejudiciu, Tatiana Prisăcaru este debitorul răspunderii delictuale în cauză.

Cu titlu de probe care confirmă faptul inundației, instanța a reținut actul de constatare din 7 decembrie 2018 și Raportul de expertiză extrajudiciară nr.042 din 28 decembrie 2018.

A menționat că posesiunea și dreptul de proprietate asupra apartamentului nr.xxxxx din xxxxx la momentul producerii prejudiciului a aparținut Tatiane Prisăcaru și anume ea este responsabilă de reparația acestuia.

Prin urmare, a conchis că soluția primei instanțe privind admiterea acțiunii de reparare a prejudiciului material este corectă.

Totodată, Colegiul a respins acțiunea în partea admiterii pretențiilor înaintate de coreclamantul Mihail Mardari față de Tatiana Prisăcaru, în condițiile în care acesta nu este coproprietar al bunului imobil inundat.

La fel, Colegiul a respins argumentul apelantei precum că prejudiciul se datorează acțiunilor intimatului în condițiile în care nu a făcut dovada acestui fapt, iar din probatoriul administrat rezultă contrariul.

Subsecvent, Colegiul instanței de apel a reținut că sunt întemeiate și pretențiile accesorii de compensare din contul pârâtei a cheltuielilor de judecată proporțional pretențiilor admise din acțiune.

La 16 februarie 2022, avocatul Vasile Stăvilă, acționând în numele și interesele Tatiane Prisăcaru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și a hotărârii, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat că atât prima instanță cât și instanța de apel au încălcat normele de drept procedural și, atât hotărârea instanței din 27 iulie 2020

cât și decizia din 9 noiembrie 2021, sunt ilegale și pasibile de a fi casate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, or, în situația creată se atestă o încălcare flagrantă a drepturilor recurentului la un proces echitabil, deoarece nu a știut, și nu a fost prezent la ședințele de judecată din cadrul Judecătoriei Ungheni, sediul central pentru a avea posibilitate să-și expună poziția, din motive independente de voința sa.

Reprezentantul recurentei consideră ilegală hotărârea primei instanțe și din motivul că ea nu a știut că acțiunea împotriva sa a fost depusă în judecată, deoarece pe parcurs nu a recepționat nici un document oficial în acest sens.

Iar remarca instanței că aceasta a fost citată public, nu poate să fie relevantă la cauză, fiindcă este bine știut că nu citește presa scrisă, limitându-se doar la cea electronică.

În atare situație consideră că instanța de judecată urma să anunțe pârâta nu prin intermediul presei scrise, dar prin intermediul unui executor judecătoresc, ceea ce este prevăzut de procedura civilă.

La fel, reprezentantul recurentei a susținut că instanța de fond nu a examinat obiectiv toate probele prezentate, nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele importante ale cauzei, nu a studiat profund esența problemei, ceea ce denotă netemeinicia soluției adoptate.

În contextul celor menționate, a concluzionat că instanța de judecată a ignorat prevederile legii și la emiterea hotărârii s-a bazat în exclusivitate pe probele și argumentele invocate de către reclamant și a ignorat în totalitate pârâta, care nici nu a fost citată în modul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată recurentei, prin intermediul poștei electronice, la 18 ianuarie 2022 (vol. I, f.d.248), iar cererea de recurs a fost depusă la 16 februarie 2022, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimaților cererea de recurs la 4 martie 2022, informându-i despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Vasile Stăvilă în numele și interesele Tatiane Prisăcaru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Vasile Stăvilă în numele și interesele Tatiane Prisăcaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh